

niet de belangrijkste uiting van den Griekschen geest, den Griekschen logos, òf niet, òf verkeerd begrepen, en is alzoo in hare roeping om te zijn philologie, dat is wetenschap van den logos ⁸⁾, gefaald.

Dat dit zoo geschiedde, is niet maar iets toevalligs: het vloeit onmiddellijk voort uit het wezen der kritisch-rationalistische school.

Vandaar dat men bij haar bijna zonder uitzondering vindt eene antipathie tegen de philosophie, of liever de metaphysica — want van het zuiver *logische* deel der wijsbegeerte is ze niet zoo afkeerig —, en al wat naar philosophie zweemt: COBET met al zijne scherpzinnigheid verklaarde geen geest te hebben voor een Aeschylus en Plato. Vandaar dat de aanhangers dezer school bijna nooit zich wijdden aan het philosophische deel der philologie; of zoo ze dit toch deden, door hun rationalistische opvatting gansch verkeerde denkbeelden ingang deden vinden; ik wijs b.v. op VAN HEUSDE's *Initia Philosophiae Platonicae*, maar inzonderheid op ZELLER's standaardwerk. ⁹⁾ En nu meene men niet, dat ik den schat van geleerdheid, die in dit laatste boek is verborgen, gering acht, of geen oog heb voor de meer *logische* zijde — ik hoop dat de uitdrukking duidelijk is — van het Grieksche leven en de Grieksche wijsbegeerte, die in ZELLER's onmisbaar werk op den voorgrond treedt. Neen, waar ik op wijs, het is alleen dit, dat het naast en tegenover dit eenzijdige op den voorgrond stellen van het „Begriffliche” voor de philologie noodzakelijk is, acht te slaan op de mystische uitingen van den Griekschen geest, en dat dit door de kritisch-rationalistische school is verzuimd, of althans niet voldoende geschied. ¹⁰⁾ Vergunt mij, U dit nader duidelijk te maken. Ik wijs U op de kennis van en het gevoel voor de Grieksche mystiek ¹¹⁾ als onmisbaar voor eene goede beoefening der Grieksche philologie.

Wie eenigszins nauwkeurig acht geeft op de Grieksche ontwikkeling vóór ARISTOTELES, zal in het leven der Grieken van die periode twee stroomingen kunnen ontdekken.

Wanneer in de inleiding van PLATO's *Timaeus* ¹²⁾ door CRITIAS het verhaal van Solon's verblijf in Aegypte, dat hij van zijnen grootvader vernomen had, wordt medegedeeld, dan vertelt hij ook, wat Solon daar bij de priesters overkwam. Toen deze